

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Complectens Constitutiones Benedicti XIV. ab initio Pontificatus usque ad
Annum 1746

Luxemburgi, 1752

LXXXIII. De Die Natali BB. Apostolorum Petri, & Pauli per totam Octavam
Romæ solemniter celebrando. 1. Aprilis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74696](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74696)

aliquem opus huiusmodi suscipere, & hunc sumere sibi honorem; sed qui vocatur à Deo tamquam Aaron.

§. 7. Quod si dictis non acquiescant, neque a Vobis opportunum iudicetur in eos ita procedere, ut Ecclesiastica Disciplina iura exigent; Vobis strictè mandamus, ut Nos quamprimum certiores de iis faciatis, opportunis quoque transmissis ad manus nostras documentis; cum Nos parati simus ea omnia facere, quæ clarissimi Prædecessores nostri in eiusmodi occasionibus facere consueverunt. Nolumus enim, ad Supremum Dei Tribunal vocari, de neglectis Sanctuarii iuribus iudicari. Interea Vos Paterno amore complectimur, Vobisque Apostolicam Benedictionem impertimur.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem die XXIII. Martii MDCCCLIII. Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Dat. die 23.
Mart. 1743.

LXXXIII.

De die natali Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli per totam Octavam Romæ solemniter celebrando.

BENEDICTUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Dei consilium in statuendo Romæ per BB. Apostolos Ecclesiæ Principatu.

ADMIRABILIS Sapientia Dei sublimitas, cujus provida dispositione mundana Regna constituuntur, ut Ecclesiæ Fidelium, quæ Divino comitata adiutorio peregrinatur in Terris, vel amplificandæ, vel exercendæ, vel custodiendæ, alternantibus miro ordine vicibus, inserviant, voluntariam humani Generis cæcitate, & proclivem in deteriora nequitiam secretiori consilio, & altiori pietate commiserans, cum, adveniente temporum plenitudine, sedentibus in tenebris, & ambulantibus in umbra mortis Evangelica Fidei lucem effundere decrevisset, Romanum præparavit Imperium, ut promptiores ad omnes Populos prædicationis veritatis haberet accessus, quos unius Civitatis dominatio sociaret. Imbuendi autem Evangelio Mundi partibus, accepta per Spiritum Sanctum omnium locutione linguarum, duodecim Apostolis distributis, Beatissimus Petrus Princeps Apostolici Ordinis ad Arcem Romani destinatur Imperii, ut ea capta, & in obsequium Fidei subjugata, facilius universus Orbis humilitati Crucis superba colla submitteret. Ad hanc postea Coapostolus ejus Paulus, aliis peragratis provinciis, adveniens, labore, & meritis illi confociatus est, ut Roma tantorum Apostolorum edocta Magisterio, quæ superstitionis studio profanos omnium gentium cultus, atque errores receperat, veritatis amore, sanctæ atque immaculatæ unius Dei Religionis Sedes evaderet.

Quantum debeat Romana Urbs ipsam Beatissimos Apostolis.

§. 1. Illi enim sunt Romæ Urbis Patres, verique Conditores, qui eam Regnis Cælestibus adscribendam melioribus auspiciis, & fortunatioribus initiis, condiderunt; non illi, quorum manibus cognato sanguine pollutis primæ mœnium fundamenta locata sunt, è quibus is, qui ei nomen dedit, fraternali cæde sceleratam facinorosis hominibus, scelera impunitate promissa, habitandam concessit. At verò isti è tenebris Idololatriæ ad Fidei lumen evocata, Evangelica veritate imbuta, Christianis ornatam virtutibus, & ad Cæli sublimitatem erectam, pretioso sanguine suo consecravit, & sacris Corporum suorum Sepulcris adversus parentium hæresum infidias, & frementis infernalis hostis impetus, tanquam duobus firmissimis munivere propugnaculis. Beatus autem Apostolus Petrus, Sacerdotali Sede Romam translata, cum privilegii potestatis à Christo Domino acceptæ ad

omnes suos transmittat hæredes, supremi culminis prærogativam quodammodo cum ea communicavit; adeo ut per Beati Petri Cathedram, Princeps, ac Caput Orbis fieret, & in immensum Religione Divinâ ejus cresceret dignitas, cujus latius quam dominatione terrena per totum Orbem protendebatur auctoritas. Quare etsi in Sanctorum solemnitatibus commune universorum Fidelium deceat esse gaudium, cum ob fidei unitatem in acceptis a Deo per Servos suos beneficiis indiscreta sit omnium utilitas, tamen Natalis Apostolorum Petri, & Pauli Festivitas, præter illam reverentiam, quam toto Terrarum Orbe promeruit, speciali, & propria Romana Urbis exultatione veneranda est, ut ubi præcipuorum Apostolorum glorificatus est exitus, ibi in die martyrii eorum sit lætitiæ principatus.

§. 2. Vivit adhuc in mente hominum, & nulla unquam delebit oblivio, vetus memoria, & recordatio, quam meritò & quantò per totum Orbem, sed præcipuè in hac Alma Urbe nostra; fuerit a primis Ecclesiæ seculis celebri cultu, & splendida solemnitate Natalis dies Beatorum Apostolorum celebratus. Siquidem ea die traditum est, Romanos Pontifices Prædecessores Nostros primùm in Basilica Beati Petri in Vaticano, deinde in altera Apostoli Pauli Via Ostiensi, Sacrum immortalis Deo in honorem Principum Apostolorum fecisse, & Romanum Populum frequentissimo cœtu, & celebri concursu, utramque Basilicam, sacras Apostolorum Reliquias veneraturum, invifere solitum; immò ad eandem solemnem diem ex diversis Orbis partibus, innumerabilem populi multitudinem, linguis, moribus, & regionibus discretam, venerationis tamen erga Beatos Apostolorum cineres, & triumphalem Natalis eorum memoriam concordi obsequio sociatam, conflueri consuevisse; Episcopos etiam, aliosque Sacros Antistes, sublimes Regiasque Personas, ad eandem solemnitatem convenire solitos fuisse, supplicesque se, suasque coronas ad pedes Piscatoris, & ad Scenofactoris monumentum, adstantibus Ducibus, & Præfectis militum, prosternere. Hæc igitur, & alia huiusmodi diligenti animi consideratione nobiscum reputantes, vehementer solliciti sumus, ne nos, qui in tantis periculis, & adversitatibus constituti, Sanctorum Apostolorum valido indigemus auxilio, degeneres a Majorum pietate, & devii a sanctis eorum Institutis simus, & quibus in accipiendis a Deo per Beatos Apostolos beneficiis, & donis pares sumus, impares & ingrati in sacra eorum recolenda memoria, & gratis immortalis Deo agendis reperiamur, meritòque illorum desituamur præsidio, quorum negligimus solemnitatem.

§. 3. Volentes itaque, cupientesque, Romani Populi erga Beatos Apostolos devotionem, de quorum præsidio hanc Urbem nostram, eorum decoratam corporibus, cælestibus illustratam doctrinis, & potenti apud Deum patrocinio semper adjutam, maximè considerare decet, quantum in Nobis est, augere, atque amplificare, hac nostra in perpetuum vultura sanctione statuimus, ac decernimus, ut recurrente per ordinem Natali die eorundem Apostolorum, non solum in Basilica Vaticana, ut nunc moris est, in pervigilio ejusdem Festi, Vesperæ solemnes celebrentur, (quibus interesse solet Romanus Pontifex cum S. R. E. Cardinalibus, Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, aliisque Romanæ Curie Prælatibus, qui locum in Capella Pontificia obtinent;) & manè in eadem Basilica solemne Sacrum ab ipso Romano Pontifice peragatur; & secundæ Vesperæ ejusdem venerabilis diei Ecclesiastico Cantu, ac Ritu, a Capitulo, & Clero, præsentem etiam S. R. E. Cardinali

Horum Natale maxima semper solemnitate in Urbe celebratum.

Quòd etiam in posterum servari Pontifex cupit.

Jubet non modo diem Festivitatibus, de more solemnitè transigi.

Sed per totam etiam Octavam celeberrimam continuari.

Missam Pontificalem, secundam die, in Basilica S. Pauli celebrari.

Tertiam die in Ecclesia S. Pudencianae.

Quartam die in Ecclesia S. Mariae in Via Lata.

Quintam die in Ecclesia S. Petri ad Vincula.

praefata Basilica Archipresbytero, aliisque Cardinalibus ad eandem Vesperarum solemnitate devotionis causa accedentibus, perfolvantur; sed ulterius per totam Octavam singulis diebus in diversis Ecclesiis quippe aliqua Apostolorum memoria, aut praerogativa insignitis, a Nobis electis, & inferius nominandis, Missa in Pontificalibus, concinente, ac psallente schola Cantorum, aliisque Pontificiae nostrae Capellae Ministris inservientibus, ordine, ac modo infra dicendo, rite peragatur, recolaturque memoria illustri triumpho eorum Martyrii, quod toto Terrarum Orbi, sed praecipue Romanae Urbi decus contulit, & dignitatem.

§. 4. Secunda igitur intra Octavam die, Missarum solemnitas in Pontificalibus celebrentur, praesentibus Venerabilibus Fratribus Episcopis Pontificio Throno assistentibus, in Basilica Beati Apostoli Pauli Via Ostiensi, in qua celebris est utriusque Apostoli memoria, sacraque Reliquiae servantur, & veteri instituto solemnitas eadem die Beati Apostoli Pauli commemoratio recolitur, qui si adhuc vivens in Terris, adeo Romanos diligebat, ut sine intermissione memoriam eorum in suis orationibus faceret, vehementerque cuperet eos videre, & ad eos confirmandos aliquid spiritualis gratiae impertiri; quanto magis sperandum est, quod modò Beatus in Coelis, pro Alumnis suis Deum orare non cesset, suamque opem humiliter postulantis afferre non recuset, ut in illa caelesti confirmetur doctrina, in qua eos ore suo, per quod Christus loquebatur, erudit.

§. 5. Tertia die in Ecclesia Sanctae Pudencianae fiet solenne in Pontificalibus Sacrum, intervenientibus dilectis filiis Protonotariis Apostolicae Sedis ex numero Participantium. Nam perhibent hoc loco fuisse domum Pudentis Senatoris, apud quem, cum primum Romam advenit, hospitatus est Princeps Apostolorum Petrus, qui in eadem domo Verbum Dei Gentibus annunciauit, sacras habuit Synaxes, Sacrum pluries fecit, & Sacramenta Christi administravit; adeo ut in ea facta sint quodammodo prima Romanae Ecclesiae fundamenta, omnium aliarum Ecclesiarum Matris, & Magistrae, quam superbae inferorum portae non vincunt.

§. 6. Quarta die in Ecclesia Sanctae Mariae in Via Lata Missarum perfolvantur solemnitas, intervenientibus dilectis filiis Camerarum Palatii nostri Auditoribus. Locus enim iste antiqua est Religione celeberrimus; ibi primum, ut fertur, hospitio exceptus est Apostolus & Magister Gentium Paulus, qui, ut Acta Apostolorum testantur, mansit biennio toto in suo conducto, & suscipiebat omnes, qui ingrediebantur ad eum, praedicans Regnum Dei, & docens, quae sunt de Domino Jesu Christo, cum omni fiducia, sine prohibitione.

§. 7. Quinta die ad Missarum solemnitas in Pontificalibus celebranda convenient dilecti filii Camerae Apostolicae Clerici in Ecclesia Sancti Petri ad Vincula, sub titulo Eudoxiae. Haec enim prima Ecclesia esse traditur, quae a Principe Apostolorum fuit Romae Immortali Deo dedicata; in hac ejusdem Beati Apostoli sacra Vincula servantur, quae semper summo in honore, ac veneratione apud Fideles omnes fuerunt, pluraque benignissimus Deus miracula per ea efficere, ad laudem, & gloriam Servi sui, dignatus est. Haec enim sunt felices illi nexi, qui de manicis, & compedibus in coronam mutandi, Apostolum contingentes, martyrem reddiderunt: Felices catena, quae nudatis penes ossibus inherentes, vivas reliquias de sanguinis sudore, jam attrita carne, rapuerunt: Felicia Vincula, quae reum suum usque ad Christi Crucem, non tam condemnatura, quam consecratura, miserunt.

§. 8. Sexta autem die in Ecclesia Sancti Petri in Carcere, quo, ut ferunt, Beati Apostoli Petrus, & Paulus per plures menses arctissima custodia ad mortem usque detenti sunt, eorumque Custodes Processus, & Martinianus ad fidem conversi, subito ex proxima petra Divina virtute fonte enato, fuerunt a Petro Sacro Baptismo abluti; & ubi in vinculis, & teterrimi carceris foeditate inviseribus se Evangelium Dei praedicare, curare infirmos, sanare aegrotos, & multa alia patrare miracula non desierunt. Missa autem in Pontificalibus in Ecclesia superiori, ob inferioris angustiam, adstantibus dilectis filiis Referendaris Votantibus Signaturae Justitiae, celebrabitur.

§. 9. Septima die Missa in Pontificalibus, assistentibus dilectis filiis Abbreviatoribus de Parco Majori, celebrabitur in Ecclesia S. Petri in Monte Aureo, ubi, ut pia traditione fertur, Beatus Apostolus Petrus Cruci affixus, Martyrio coronatus est, capite ad terram verso, & in sublimi pedibus elevatis, asserens, se indignum, quod sic crucifigeretur, ut Dominus suus; sed ita est terra Coelum, quò iter parabat, suspiciens, admiranda humilitatis virtutem, novique mysterii disciplinam & inter tormenta servavit.

§. 10. Demum octava die, festiva BB. Petri, & Pauli Apostolorum Principum solemnitas in Sancta Lateranensi Basilica absolvetur. Ibi enim supra Altare Majus in argenteis Imaginibus, margaritis, lapidibusque pretiosis ornatis, Sacra Apostolorum Capita, quae olim in Ecclesia S. Laurentii ad Sancta Sanctorum servabantur, a felice Urbano Papa V. Praedecessore Nostro reposita fuerunt. Beata Capita, quae Sanctarum illarum Animarum sedes, nihil humile, aut mundanum, sed caelestia solum, ac Divina cogitant; quae non terrenum pulverem, aut humanas sordes, sed Divinas revelationes, & Coelestia Arcana recipere meruerunt; quae in novissima omnium mortuorum resurrectione, aeternis ornanda seris, corporibus, ac animabus suis, supernae Patriae beatitudine fruitura, conjungentur. Mane Missarum solemnitas in Pontificalibus, praesente Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium Collegio, eo majori ritu, & solemnitate, qua sacri hujusmodi Cardinalium conventus peragi unquam solent, celebrentur. Vespere autem Sacras Apostolorum Reliquias veneraturi, solenni cultu, & pari animi devotione ad eandem Basilicam pergant dilecti filii Nobiles Viri Senator Urbis, & Romanorum Civium, & Camerae Urbis Conservatores; quorum pietatis exemplo commotus, ad debitas immortalis Deo gratias reddendas, pro ineffabili munere ei collato in Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli patrocinio, universus Romanus Populus celebri frequentia, & aemula festinatione accedere contendat.

§. 11. Pomeridiano autem tempore aliorum dierum, omnes Confraternitates hujus Almae Urbis, per Venerabilem Fratrem nostrum S. R. E. Cardinalem Vicarium pro tempore publico edicto intima, statim suis quaque diebus, ad eam Ecclesiam, ubi manè Missa in honorem Apostolorum celebrata fuerit, pie, ac devotè procedant. Singulis autem Confratribus professionaliter accedentibus septem annos, & totidem quadragenas, & aliis omnibus utriusque sexus Christifidelibus verè poenitentibus, & confessis, qui eandem Ecclesiam, ubi Statio erit, religiosè visitaverint, de Omnipotentis Dei misericordia confisi, centum dies de injunctis eis, aut alias quomodolibet debitis poenitentis, misericorditer in Domino relaxamus.

§. 12. Monemus autem in Domino, & instantius rogamus omnes Christifideles in hac Alma Urbe natos, & commorantes, ut pia majorum exempla in veneratione erga Beatos

Sexta die in Ecclesia Sancti Petri in Carcere.

Septima die in Ecclesia S. Petri in Monte Aureo.

Octava die Cappellam Cardinalitiam haberi in Basilica Lateranensi.

Et Senatam Romanam vespere ad eandem accedere.

Singulis diebus, supplicationes Confraternitatum ad praedictas Ecclesias haberi.

Adhortatio ad cultum exhibendum erga Beatos Apostolos, ob beneficiorum memoriam.

Apostolos laudabili studio amulantes, in Ecclesiis a Nobis constitutis devota celebritate conveniant, & spirituali lætitia exultantes, laudantefque Deum, qui glorificatur in Sanctis suis, tantam Natalis diei Apostolorum celebrent solemnitate. Siquidem de præsidio divinitus Nobis, ad exemplum patientiæ, & confirmationem fidei, preparato, in horum excellentia Patrum meritò est exultantius gloriandum, quos gratia Dei in tantam altitudinem provexit, ut horum alteri magnum, & mirabile consortium potentiæ suæ tribuerit Divina dignatio; alter verò Vas electionis, & specialis Doctor Gentium, superno oraculo, & Cœlesti sententia fuerit designatus. Præterea meminerint sæpè hanc Urbem potenti Apostolorum protectione a Barbarorum incurfibus, a cæde, a depopulatione, ab incendiis, a terramotibus, aliisque innumeris periculis, & calamitatibus liberatam. In mentem revocent innumera illa prodigia, & gratias, quas ad gloriam Servorum suorum, Brandeorum, vel Catenarum contactu, vel sola oratione, aut nominis invocatione, antiquorum fidelium pietas, ac devotio ab Omnipotenti Deo obtinuit. Demum in memoria habeant verba illa Beati Leonis Prædecessoris Nostri ad Romanum Populum ex Beati Petri Cathedra clamantis, & dicentis: *Licet omnem Ecclesiam, quæ in toto est Orbe Terrarum, cunctis oporteat florere virtutibus; vos tamen præcipuè inter cæteros populos decet meritis pietatis excellere, quos in ipsa Apostolica petra arce fundatos, & Dominus Noster Jesus Christus cum omnibus redemit, & Beatus Apostolus Petrus præ omnibus erudit.*

Interminato quoque Cælestis vindictæ metu.

§. 13. Caveant igitur, ne Sanctis suorum Pastorum monitis inobsequentes, ne immemores beneficiorum Dei, ne irreligiosi erga Servos ejus Beatos Apostolos, & ab similes majorum pietati inveniantur. Magnum enim periculum est, esse homines, per oblivionem beneficiorum, ingratos Deo, & Servis ejus, nec correptione corrigi, nec de gratiis recordari. Sciant denique, quod Beatos Apostolos, qui apud Deum intercessores sibi esse non curat, suarum culparum severos Judices habebit, & quos conciliatores supernæ miserationis habere contemnit, offensam majestatis sentiet ultores.

Sanctio Constitutionis.

§. 14. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostre Constitutionis, Decreti, Statuti, Definitionis, Monitionis, & Voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Dat. die 1. Apr. 1743.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo quadragesimo tertio, Kalendis Aprilis Pontificatus Nostri Anno Tertio.

P. Card. Pro-Datarius.

D. Card. Passioneus.

VISA DE CURIA.

N. Antonellus.

J. B. Eugenius.

Registrata in Secretaria Brevium.

Public. die 13. Aprilis ejusdem Anni.

Decretum quod SS. Apostolorum Principes Petrus & Paulus Urbis Romæ Patroni Principales nuncupentur.

CUM omnium communi æque, ac pio Ecclesiarum more institutum sit, ut quos à Sanctorum numero sibi singulæ Patronos elegerint, eos etiam, adjecto illustri Patronorum titulo, suis unaqueque Calendariis inscribant: Minimè dubitandum est, quin Romana potissimum Eccle-

sia, Principum Apostolorum Petri, & Pauli Martyrio consecrata, ac supra alias in summum honoris, & gloriæ culmen evecta, a Fidei primordiis eisdem Apostolos uti Patronos habuerit apud Deum, seque in illorum tutela positam jure putaverit. Clarum antiquæ huic traditioni perhibent testimonium tum Sanctus Leo Papa *serm. 1. de SS. Petr., & Paul.* ubi eos Romæ Patronos nominat speciales: *Sicut autem; inquit, & Nos experti sumus, & Nostri probavere Majores, credimus, atque confidimus, inter omnes labores istius vitæ, ad obtinendam misericordiam Dei, semper Nos specialium Patronorum Orationibus adjuvandos: tum quoque Sanctus Maximus Episcopus Taurinensis. Homil. 3. de istem,* ubi eos Romæ Patronos appellat peculiare: *Horum hodie concursu latissimo recolat Roma Martyrium; & quorum dudum impia persecuta est sanguinem, eorum nunc peculiari devota Patrocinio gloriatur.* Eisdemque celebri Disticho concinit Sanctus Venantius Fortunatus. *A facie hostili duo propugnacula præsumt: Quæ Fidei Turres Urbs caput Orbis habet.*

At quia compertum est, in Ordine Divini Officii, debitâ hac notâ, ac insigni titulo Patronorum principalium Almæ Urbis, Sanctos eisdem Apostolos nuncupari non consuevisse, eam fortasse ob causam, quòd SS. PETRUS, & PAULUS Catholicæ Ecclesiæ Patroni cæteroquin Generales habeantur, eaque propter in communibus suffragiis ubique per Ecclesiam ipsam invocentur: Sanctissimus Dominus Noster BENEDICTUS PAPA XIV. solerter advertens, per hujusmodi Ecclesiæ universæ generale Patrocinium non effici, quominus iidem sint quamplurimum per Orbem Ecclesiarum Patroni simul etiam peculiare, sive, ut ajunt, Principales, & hoc nomine in earum Calendariis inscribantur; ratus est, non decere, ut quæ ipsorum Patrocinio Roma præ cæteris lætatur, eos, ubi maximè oportet, Sacris videlicet in Fastis, Patronos non appelleret.

Qua de re Sanctitas Sua, ut imposterum debita honoris & obsequii ratio servetur in recolenda memoria Principum Apostolorum, quorum præfenti ope, ac tutelâ Christiana Respublica, undique procellis acta, ac gravioribus in diem ærumnis confecta, tandem erigatur: Mandat, ac præcipit, memoratos Apostolorum Principes SS. PETRUM, & PAULUM posthac Romano quoque Calendario, sive Ordini Divini Officii pro degentis in Urbe Cleri directione quotannis imprimendo, similiter inscribi, titulo scilicet principalium Urbis Patronorum non omisso.

Præterea eadem Sanctitas Sua, inhærens Decretis aliis editis a Sacra Rituum Congregatione, & a Prædecessoribus suis Romanis Pontificibus approbatis, declarat, quod Commemorationi, quæ in unaquaque Civitate, & Diocesi, ex laudabili consuetudine, & Rubricarum dispositione, fit Sanctorum suorum Patronorum Principalium inter Suffragia Sanctorum, post Laudes, & Vesperas in Divinis Officiis, quando Commemorationes, sive Suffragia Sanctorum recitantur, tum Romæ, tum alibi, ubicumque Sancti Apostoli PETRUS, & PAULUS uti Patroni principales coluntur, satisfactum censeatur per eam Commemorationem ordinariam, seu communem, quæ fit eorundem in universa Ecclesia, post Commemorationem Beatissimæ Virginis Mariæ. Atque ita Sanctitas Sua mandat, decernit, & declarat. Hac die 16. Octobris 1743.

Fr. J. A. Card. Guadagni Pro-Præfectus.

Loco ✕ Sigilli.

T. Patriarcha Hierosolymitanus Secret.